

Teollisen muotoilun opinnäytetöiden arviointikriteerit

Taiteen kandidaatin (TaK-taso) opinnäytetyön arviointi

Taiteen maisterin (TaM/MA-taso) produktiopohjaisen opinnäytetyön arviointi

Taiteen maisterin (TaM/MA-taso) taiteellisen opinnäytetyön arviointi

Taiteen maisterin (TaM/MA-taso) tutkimuksellisen opinnäytetyön arviointi

Yhteenveto teollisen muotoilun opinnäytetöiden arviointikriteereistä (taulukko)

Opinnäytetyön arviointikriteerien soveltaminen

Teollisen muotoilun opinnäytetöiden arviointikriteerit on tarkoitettu ohjeeksi tukemaan koulutusohjelman opinnäytetöiden arviointia. Kriteerit ovat asioita, joihin tarkastuksessa tulee kiinnittää huomiota, mutta niiden painoarvo ja soveltuvuus kunkin yksittäisen työn yhteydessä jää tarkastajan harkittavaksi. Hyvältäkään työltä ei edellytetä kaikkien kriteerien täyttymistä.

Taiteen kandidaatin TaK (BA) opinnäytetyön arviointi

Taiteen kandidaatin opinnäyte on muotoilutyö, jossa tuotetaan muotoiluratkaisu lähtökohdaksi valitun aiheen pohjalta. Työn tarkoituksen on osoittaa tekijän itsenäistä kykyä ratkaista muotoiluongelmia. Muuntyyppisiä opinnäytetöitä voidaan hyväksyä perustelluista syistä. Näissä tapauksissa sovelletaan taiteen maisterin työn arviointiohjetta sopivassa laajuudessa.

Taiteen kandidaatin opinnäyte koostuu kirjallisesta dokumentista ja työn esittelystä. Tyypillisesti työhön liittyy näiden lisäksi produktio-osa. Opinnäytetyön arvioinnissa kiinnitetään huomiota aiheen valintaan, muotoiluprosessin hallintaan, työn dokumentointiin ja muotoilutyön tulosten tasoon. Työn dokumentointi sisältää työprosessin ja produktio-osan kuvauksen siten, että näiden arviointi on mahdollista.

Työn aiheen tulee olla ammatillisesti kiinnostava sekä vaatimuudeltaan ja rajaukseltaan tarkoituksenmukainen. Kiinnostavuutta lisäävät aiheen ajankohtaisuus, muotoilullisuus ja eettisyys. Aiheen rajauksessa on kyse tekijän taitojen ja työn laajuuden sekä toisaalta suunnitteluongelman käsittelyn sovittamisesta yhteen siten, että aiheen tarkastelu on riittävän syvällistä ja kattavaa.

Työprosessin tulee osoittaa tekijän kykyä hallita omaa suunnittelutyötään. Ajankäytön tulee olla tarkoituksenmukaista. Suunnitteluun liittyvä taustatieto on tunnistettava, hankittava ja hyödynnettävä aiheen vaatimusten mukaisesti. Suunnittelumenetelmien valinta ja kyky käyttää valittuja menetelmiä on keskeinen osa työprosessin hallintaa. Menetelmälliset ratkaisut tulee kyetä perustelemaan. Luova menetelmien valinta ja käyttö katsotaan ansioksi.

Suunnittelutyön tuloksia arvioidaan kokonaishahmotuksen, toiminnallisuuden, esteettisyyden, ja valmistettavuuden näkökulmista painottaen työn luonteen mukaisia seikkoja. Tuloksien suhde tekijän itse asettamiin vaatimuksiin, suhde ammattikäytännön asettamaan yleiseen vaatimustasoon, sekä suunnittelun omaperäisyys ovat tulosten arvioinnin lähtökohtina.

Työn dokumentoinnin tulee olla johdonmukaista, selkeää, totuudenmukaista ja kielellisesti virheetöntä. Työn eri osat tulee esittää työn kokonaisrakennetta tukevista näkökulmista ja tarkoituksenmukaisessa laajuudessa. Käsittelyn tulee olla kattavaa, mutta tiivistä. Dokumentoinnin esteettisyyteen ja visuaalisuuteen tulee kiinnittää huomiota. Kirjallisen dokumentin suositeltu laajuus on 30 000 – 50 000 merkkiä sekä aiheen vaatima kuvitus.

Työn kaikkia osa-alueita arvioitaessa kiinnitetään huomiota johdonmukaisuuteen, huolellisuuteen ja luovuuteen.

Taiteen maisterin TaM (MA) produktiopohjaisen opinnäytetyön arviointi

Taiteen maisterin produktiopohjainen opinnäytetyö on suunnittelutyö, jossa tuotetaan muotoiluratkaisu lähtökohdaksi valitun aiheen pohjalta. Työn tarkoituksen on osoittaa tekijän itsenäistä kykyä ratkaista muotoiluongelmia sekä liittää oma työskentely tuotekehityksen ja tutkimuksen monialaiseen kokonaisuuteen.

Taiteen maisterin produktiopohjainen opinnäytetyö koostuu kirjallisesta dokumentista ja työn esittelystä. Tyypillisesti työhön liittyy näiden lisäksi produktio-osa. Opinnäytetyön arvioinnissa kiinnitetään huomiota aiheen valintaan, muotoiluprosessin hallintaan, työn dokumentointiin ja muotoilutyön tulosten tasoon. Työn dokumentointi sisältää työprosessin ja produktio-osan kuvauksen siten, että näiden arviointi on mahdollista. Opinnäytetyön ollessa osa laajempaa kokonaisuutta on tekijän oma osuus selvitettävä.

Työn aiheen tulee olla ammatillisesti ja yhteiskunnallisesti merkityksellinen, vaativa ja tarkoituksenmukaisesti rajattu. Merkityksellisyyttä lisäävät aiheen ajankohtaisuus, muotoilullisuus, eettisyys sekä työn ammatillinen ja yhteiskunnallinen vaikuttavuus. Vaativuutta lisäävät suunnittelutehtävän monimutkaisuus sekä työn läpiviemisen edellyttämä uuden ammatillisen tiedon ja uusien taitojen tuottaminen. Aiheen rajauksessa on kyse työn laajuuden sekä toisaalta suunnitteluongelman käsittelyn sovittamisesta yhteen siten, että aiheen tarkastelu on riittävän syvällistä ja kattavaa. Aiheen valinta ja rajaaminen on kyettävä perustelemaan ja kytkemään ammattikäytäntöön tai -teoriaan.

Työprosessin tulee osoittaa tekijän kykyä hallita suunnittelutyötä ja tunnistaa muotoilutyön rajapinnat suhteessa tuotekehityksen kokonaisuuteen. Suunnittelutyön resurssien käytön tulee olla tarkoituksenmukaista. Suunnitteluun liittyvä taustatieto on tunnistettava, hankittava, tarvittaessa tuotettava ja hyödynnettävä aiheen vaatimusten mukaisesti. Suunnittelutyön avaintemat on tunnistettava ja niitä on kehitettävä. Suunnittelu-, tiedonhankinta-, arviointi- ja prosessinhallintamenetelmien valinta, kyky käyttää ja kehittää valittuja menetelmiä on keskeinen osa työtä. Menetelmälliset ratkaisut tulee kyetä perustelemaan. Luovuus menetelmien käytössä sekä projektivastuu katsotaan ansioiksi.

Suunnittelutyön tuloksia arvioidaan kokonaishahmotuksen, toiminnallisuuden, esteettisyyden, ja hyödynnettävyyden näkökulmista painottaen työn luonteen mukaisia seikkoja. Tuloksien suhde tekijän itse asettamiin vaatimuksiin, suhde ammattikäytännön asettamaan yleiseen vaatimustasoon, suunnittelun omaperäisyys sekä keksinnöllisyys ovat tulosten arvioinnin lähtökohdina. Työn tekijän tulee perustella esittämänsä ratkaisut.

Työn dokumentoinnin tulee olla johdonmukaista, selkeää, totuudenmukaista ja kielellisesti virheetöntä. Työn eri osat tulee esittää työn kokonaisrakennetta tukevista näkökulmista ja tarkoituksenmukaisessa laajuudessa. Käsittelyn tulee olla kattavaa, mutta tiivistä. Dokumentoinnin esteettisyyteen ja visuaalisuuteen tulee kiinnittää huomiota. Kirjallisen dokumentin suositeltu enimmäislaajuus on 80 000 merkkiä sekä aiheen vaatima kuvaus.

Työn kaikkia osa-alueita arvioitaessa kiinnitetään huomiota johdonmukaisuuteen, huolellisuuteen ja luovuuteen.

Taiteen maisterin TaM (MA) taiteellisesti suuntautuneen opinnäytetyön arviointi

Taiteen maisterin taiteellisesti suuntautuneen opinnäytetyön lähtökohtana on tekijän tarve käsitellä jotakin ongelmaa taiteen keinoin. Tämä ongelma on pyrittävä asettamaan niin, että se on merkityksellinen yhtäältä oman ammattialueen ja toisaalta kyseisen taidemuodon kannalta. Työn tarkoituksena on osoittaa tekijän kyky toimia taidekäsityön tai laajemmin soveltavan taiteen kentällä.

Taiteellisesti suuntautunut opinnäytetyö koostuu produktio-osasta, kirjallisesta dokumentointiosasta sekä työn esittelystä. Opinnäytetyön arvioinnissa kiinnitetään huomiota opinnäytetyöhön kokonaisuutena sekä siihen, miten produktio- ja dokumentointiosa tukevat ja täydentävät toisiaan. Arviointiin vaikuttavat aiheen valinta, sen käsittely sekä työn eri osien toimivuus. Dokumentointiosassa esitellään produktio-osa, siihen liittyvä kirjallinen osa sekä mahdollinen työn esillepano kokonaisuudessaan niin, että arviointi on kaikilta osin mahdollista.

Työn aiheen tulee olla ammatillisesti ja yhteiskunnallisesti kiinnostava, merkityksellinen ja vaativa. Aiheen ajankohtaisuus, taiteellinen taso ja muotoilullisuus, eettisyys sekä ammatillinen ja yhteiskunnallinen merkittävyys lisäävät kiinnostavuutta. Aiheen rajauksessa on huomioitava työn laajuus ja ongelmanasettelun käsittely riittävän syvällisesti ja kattavasti.

Dokumentointiosassa esitellään opinnäytetyö, selvitetään ongelmanasettelu ja peruskysymykset, jotka taiteelliselle osalle on asetettu. Sisällön pitää olla kattava. Työn dokumentoinnin tulee olla johdonmukaista, selkeää, totuudenmukaista ja kielellisesti sujuvaa. Työn eri osien välinen yhteys tulee olla tasapainossa.

Taiteellisen produktio-osan tulee osoittaa taiteellista kypsyyttä, näkemystä ja identiteettiä omaa taidekenttää kohden. Teoksen tai teoskokonaisuuden arviointiin vaikuttavat ilmaisumuodon suhde ajatteluun, tekninen hallinta, työn omaperäisyys ja oivaltavuus. Työssä pitää ilmetä tekijän varmuus ja syvällisyys. Toteutuksen pitää olla harkittu ja hallittu. Siinä pitää näkyä myös ilmaisuvälineen alakohtainen hallinta ja toteuttamiskelpoisuus valitussa taidemuodossa. Produktiossa tulee näkyä tekijän valmius itsenäiseen ilmaisuun ja luomiseen.

Työn kirjallisen osan arvioinnissa huomioidaan tekijän kyky perustella valintojaan ja esittää motivoituja näkökulmia taidemuotonsa sisällä. Aiheen valinta, rajaus, käsittelytapa sekä opinnäytetyön suhde kyseiseen taidekenttään tulee perustella. Kirjallisen osan pitää sisältää myös työhön ja sen lopputulokseen vaikuttaneiden ratkaisujen erittelyä sekä niiden perustelua. Tekijän tulee osoittaa kykyä ymmärtää, hahmottaa ja analysoida produktio-osaa, omaa taiteellista työskentelyä. Kirjallisen dokumentin suositeltu enimmäislaajuus on 60 000 - 80 000 merkkiä sekä aiheen vaatima kuvitus.

Työn kaikkia osa-alueita arvioitaessa kiinnitetään huomiota johdonmukaisuuteen, viimeistelyyn ja taiteelliseen tasoon.

Taiteen maisterin TaM (MA) tutkimusopinnäytetyön arviointi

Taiteen maisterin opinnäytetyö voi olla tutkimus valitun aiheen pohjalta. Työn tarkoituksen on osoittaa tekijän itsenäistä kykyä asettaa ja ratkaista tutkimusongelmia sekä liittää tutkimuksen myötä syntynyt tieto tuotekehityksen ja muotoilun tutkimuksen monialaiseen kokonaisuuteen.

Taiteen maisterin tutkimusopinnäytetyö koostuu kirjallisesta dokumentista ja työn esittelystä. Työhön ei sisälly produktio-osaa. Opinnäytetyön arvioinnissa kiinnitetään huomiota aiheen valintaan., tutkimusprosessin hallintaan, tutkimuksen dokumentointiin sekä tulosten tasoon ja uskottavuuteen. Dokumentti sisältää tutkimuksen kuvauksen siten, että sen arviointi on mahdollista. Opinnäytetyön ollessa osa laajempaa kokonaisuutta on tekijän oma osuus selvitettävä.

Työn aiheen tulee olla tieteellisesti merkityksellinen, vaativa ja tarkoituksenmukaisesti rajattu. Merkityksellisyyttä lisäävät aiheen ajankohtaisuus, muotoilullinen kiinnostavuus, eettisyys sekä työn ammatillinen ja yhteiskunnallinen vaikuttavuus. Aiheen rajauksessa on kyse työn laajuuden ja tutkimusongelman sovittamisesta yhteen siten, että aiheen tarkastelu on riittävän syvällistä ja kattavaa. Aiheen valinta ja rajaaminen on kyettävä perustelemaan ja kytkeämään teoriaan tai ammattikäytäntöön.

Tutkimuksen tulee osoittaa tekijän kykyä hallita tutkimustyötä. Eduksi on, jos tekijä tunnistaa tutkimuksen rajapinnat suhteessa tuotekehitykseen. Resurssien käytön tulee olla tarkoituksenmukaista. Tutkimuksen edellyttämä teoreettinen ja käytännöllinen kirjallisuus on tunnistettava, hankittava ja hyödynnettävä aiheen vaatimusten mukaisesti. Tutkimuksen avaintemat on tunnistettava ja niitä on kehitettävä. Tutkimusasetelman on oltava looginen. Kykyä käyttää ja kehittää valittuja menetelmiä on keskeinen osa työtä. Menetelmälliset ratkaisut tulee kyetä perustelemaan. Luovuus menetelmien käytössä ja muotoilun tutkimusongelmien edellyttämä monialaisen tiedon hallinta katsotaan ansioksi.

Tutkimuksen tuloksia arvioidaan kokonaishahmotuksen ja tuotetun tiedon uskottavuuden näkökulmista. Lisäksi tutkimuksen tulee kontribuoida uutta tietoa alan tutkimuskirjallisuuteen. Tulosten suhde tekijän asettamiin vaatimuksiin, suhde alan tutkimuksen yleiseen vaatimustasoon, sekä tutkimuksen omaperäisyys ovat tulosten arvioinnin lähtökohtina.

Työn dokumentoinnin tulee olla johdonmukaista, selkeää, totuudenmukaista ja kielellisesti virheetöntä. Työn eri osat tulee esittää työn kokonaisrakennetta tukevista näkökulmista ja tarkoituksenmukaisessa laajuudessa. Käsittelyn tulee olla kattavaa, mutta tiivistä. Dokumentoinnin esteettisyyteen ja visuaalisuuteen tulee kiinnittää huomiota. Kirjallisen dokumentin suositeltu enimmäislaajuus on 80.000 merkkiä sekä aiheen vaatima kuvaus.

Työn kaikkia osa-alueita arvioitaessa kiinnitetään huomiota johdonmukaisuuteen, huolellisuuteen ja luovuuteen.

Yhteenvedo teollisen muotoilun oppinäytetöiden arviointikriteereistä

	TaK produktio	TaM/MA produktio	TaM/MA taide	TaM/MA tutkimus
työn aihe	kiinnostavuus vaativuus rajaus	merkitsevyys vaativuus rajaus	kiinnostavuus vaativuus rajaus	merkitsevyys vaativuus rajaus
työprosessi	ajan käyttö tiedon valinta ja käyttö menetelm. valinta ja käyttö	resurssointi tiedon käyttö ja tuotto menetelm. käyttö ja kehitys monialaisuus projektivastuu	prosessin hallinta menetelmien käyttö käsitteellinen taso mahdollinen tuotantovastuu	resurssointi tutkimusongelman hahmotus kirjallisuuden hallinta tutkimusasetelman loogisuus tiedon käyttö ja tuotto menetelm. käyttö ja kehitys monialaisuus
työn tulokset	kokonaishahmotus toimivuus esteettisyys valmistettavuus	kokonaishahmotus toimivuus esteettisyys hyödynnettävyys keksinnöllisyys	kokonaishahmotus taiteellinen taso omaperäisyys toteuttamiskelpoisuus innovatiivisuus	kokonaishahmotus uskottavuus kontributio tutkimuskirjallisuuteen hyödynnettävyys
työn dokumento	selkeys kattavuus virheettömyys visuaalisuus	selkeys kattavuus virheettömyys visuaalisuus työn linkitys teoriaan	selkeys sisällön kattavuus tavoitteenasettelun kunnianhimoisuus visuaalisuus	selkeys kattavuus virheettömyys visuaalisuus työn linkitys teoriaan
yleiset perusteet	johdonmukaisuus huolellisuus luovuus	johdonmukaisuus huolellisuus luovuus	taiteellinen taso johdonmukaisuus julkisuus luovuus	johdonmukaisuus huolellisuus luovuus

Arviointi asteikolla 0-5, jota vastaavat sanalliset arvolauseet siten, että

- 0 = hylätty
- 1 = tyydyttävä
- 2 = hyvin tyydyttävä
- 3 = hyvä
- 4 = hyvin hyvä
- 5 = erinomainen